

Урок 8

Минало неопределено време (перфект). Упражнения

Значения на минало неопределено време
1. Минало действие 2. Неопределеност на момента на извършването на действието 3. Резултат от действието 4. Говорещото лице не е свидетел на действието и: а) го предава по чужди думи б) предполага за действието 5) Изразяване на предходно действие в подчинено изречение спрямо действието в главното изречение

I. Напишете изречения с глаголи в минало неопределено време, с които да изразите резултата от действието познаване:

Познаваш ли този актьор? (гледам/негови филми)

→ *Да, гледал съм негови филми.*

1. Познаваш ли тази авторка? (чета/нейни книги)
2. Познаваш ли Берлин? (ходя/там)
3. Познаваш ли италианската кухня? (ял/в италиански ресторанти)
4. Познаваш ли приятелите на Иван? (срещам/ги)
5. Познаваш ли тази музика? (слушам/я)
6. Познаваш ли симптомите на този вирус? (съм/болен от него)
7. Познаваш ли тази жена? (виждам/я във фитнеса)
8. Познаваш ли професор Найденов? (преподавам/ми е)
9. Познаваш ли пътя до Бургас? (пътувам/дотам)
10. Познаваш ли Теорията на относителността? (уча/физика)

II. Отговорете отрицателно на въпросите от упражнение I. Обърнете внимание на промяната в словоредата на глаголната форма в минало неопределено време:

Познаваш ли този актьор? (гледам/негови филми)

→ *Не, не съм гледал негови филми.*

III. Поставете глаголите от изреченията в бъдеще, минало свършено и минало неопределено време в положителна и в отрицателна форма:

Вечерям вкъщи. – Не вечерям вкъщи. →

Ще вечерям вкъщи. – Няма да вечерям вкъщи.

Вечерях вкъщи. – Не вечерях вкъщи.

Вечерял съм вкъщи. – Не съм вечерял вкъщи.

1. Студентът чете за изпит. – Студентът не чете за изпит.
2. Ние мислим върху текста. – Ние не мислим върху текста.
3. Те ходят пеш до университета. – Те не ходят пеш до университета.
4. Мъжете строят къща. – Мъжете не строят къща.
5. Ти вземаш сандвич и сок. – Ти не вземаш сандвич и сок.
6. Вечер гледаме филм заедно. – Вечер не гледаме филм заедно.
7. Днес решаваме задачи. – Днес не решаваме задачи.
8. Хората поливат цветята. – Хората не поливат цветята.
9. Често отговарям правилно. – Често не отговарям правилно.
10. Таня яде спагети. – Таня не яде спагети.

IV. Трансформирайте пряката реч в непряка реч. Помислете в какво време трябва да бъдат глаголите в подчиненото изречение, за да се изрази предходност на действието спрямо действието в главното изречение:

Ваня: Ходих на кино с Мариела.

→ *Ваня каза, че е ходила на кино с Мариела.*

1. Моите приятели: Ние бяхме на лекции.
2. Сестра ми: Мама ни приготви закуска.
3. Студентите: Професор Колев, направихме теста.
4. Нашата съседка: Вчера ви търси един човек.
5. Петя: Загубих си ключовете.
6. Вие: Не разбрахме урока.
7. Аз: Мамо, огладнях.

8. Родителите: Деца, стъмни се вече.
9. Пациентката: Стана ми лошо.
10. Момчето: Преди два дни ме заболя гърлото.

V. Образувайте изречения, като поставите глагола в 1 л. ед.ч. в минало свършено или в минало неопределено време според това дали е посочен моментът на извършване на действието:

ям/ вчера, ягоди → Вчера ядох ягоди.

съм/ някога, щастлив → Някога съм бил щастлив.

1. срещна/ веднъж, я, на улицата
2. говоря/ в сряда, с нея, по телефона
3. работя/ по това време, във фирмата
4. отида/ преди две седмици, на гости
5. помагам/ винаги, му
6. сменям/ миналата зима, жилището си
7. не обичам/ никога, математиката
8. стана/ преди една година, студент
9. съм/ в миналото, добър тенисист
10. не спя/ тази нощ, добре.

VI. От двете изречения образувайте само едно, като с подходящото време на глагола заместите значението във второто изречение:

Иван получи шестица по български език. Това казва той, аз не съм видял.

→ Иван е получил шестица по български език.

1. Мария и Петя отидоха на пазар. Това казват те, аз не съм видял.
2. Те получиха писмо от сина си. Това казват те, аз не съм видял.
3. Съседката засади ябълка в градината си. Това казва тя, аз не съм видял.
4. Нашите приятели си купиха нова кола. Това казват те, аз не съм видял.
5. Детето написа домашната си работа. Това казва то, аз не съм видял.
6. Ти се преоблече след работа. Това казваш ти, аз не съм видял.
7. Тя получи болки в гърба. Това казва тя, аз не съм видял.
8. Лекарят дойде бързо. Това казва той, аз не съм видял.
9. Беше я яд на лошия ѝ късмет. Това казва тя, аз не съм видял.
10. Той не изпи цялата чаша. Това казва той, аз не съм видял.

.

VII. Отговорете, като заместите съществителните имена с лични местоимения. Обърнете внимание на промяната в словореда на глаголната форма в минало неопределено време:

Иван чел ли е книгата? → Да, той я е чел.

1. Бащата довел ли е детето?
2. Фризьорът подстригал ли е клиента?
3. Бабата сготвила ли е супата?
4. Служителката подала ли е телеграмата?
5. Адвокатът спечелил ли е делото?
6. Студентката издържала ли е изпита?
7. Мохамад научил ли е урока?
8. Мина написала ли е домашната работа?
9. Сукаина изпратила ли е имейла?
10. Мазен купил ли е новия учебник?

VIII. Преобразувайте текста така, сякаш не сте свидетел на действието и искате да покажете това чрез глаголните форми:

Сутринта Петя стана рано. Отиде в кухнята и си направи кафе. Изпече си филийки с кашкавал и закуси. Слънцето се показа. След закуска тя се изми и се облече. Взе си чантата, излезе от апартамента и заключи вратата. Слезе с асансьора и тръгна към спирката. Автобусът дойде навреме и тя не закъсня за работа. Колегите ѝ вече бяха в офиса. Говориха си и се смееха. Денят мина много хубаво.

→ Петя ми разказа какво е правила през деня. Сутринта тя е станала рано. Отишла е ...